

ՊԱՐԻԶԻ ՄՈԴԱՆԵՐ

№ № 4-5

ապրիլ-մայիս 1900 ապրիլ-մայիս

№ № 4-5

ՊԱՐԻԶԻ ՄՈԴԱՆԵՐ

Ձեռ 1. Դարձանային զգեստ. Բրդէ բարակ կտորից: Առջևից և կողքերից զգեստը հարթ, ետևից երկու խոշոր ծալածք, հարթ կորսած, վրաջից սխմած գօտի: Մէջքը առանց կարի: Կորսածը առջևից բացւում է կաթնագոյն մուսկին կտորից ժիլետի վրայ: Թւերը նեղ:

Ձեռ 2. Տան մէջ հագնելու զգեստ. Մէջքը խոշոր ծալքերով, զգեստը ետևից կարճ օձիքով: Մէջքի գօտին կոճկւում է առջևից: Մեծ, շուռ տւած օձիքը սպիտակ կտորից: Փողպատը կաթնագոյն մետաքսից: Թւերը նեղ, բացւում են ետ, որի առտառը նոյնպէս կաթնագոյն մետաքսից է: Պահանջւում է 8 արշին մետաքսէ կտոր:

Ձեռ 3. Ուղղահարթ վերարկու, հաստ բեժ կտորից: Մէջքն առանց կարի: Առջևից երեք տեղ կոճկւած: Օձիքն ու ուսերը դեղնակ փաստնով: Դրսի գրպանները, օձիքը, ուսերը և առջևը, կոճակների երկու կողմը կարգարւած են երիզներով:

Ձեռ 4. Սեւ բարակ դրապից ժակէտ. Մէջքն անկար, թիկունքը սխմած: Առջևից հարթ, կոճկւում է: Ետ ծալած օձիքը կտրուած է ատամնաձև:

Ձեռ 5. Ծածկոց-կոլլէտ, բաց մոխրագոյն մանուշիգ. Բարձր օձիք, ուսագլուխները և ծածկոցի շուրջն ու ներքևից մի փոքր բարձր զարդարւած լայն երիզներով:

Ձեռ 6. Զրջագգեստ դեղնահաս, 10—12 օտեկան աղջկայ համար: Սպիտակակապտագոյն ֆուլիար կտորից, զգեստը երեք աննշան ծալքերով կողքից: Զգեստի ներ-

Ձեռ 1. Դարձանային զգեստ,

քեր զարդարած ժանեակով: Հարթ կորսած, ուղղահարթ մէջքով: Գօտին կապուտ ժապաւէն, Օձիքը ժանեականման շղարշ: Թւերը նեղ: զուգած ժանեակով: Պահանջւում է 8 արշ. ֆուլիար:

Ձեռ 7. Դեղնակ զգեստ. Բաց մոխրագոյն բրդէ կտորից: Ժակէտը հարթ մէջքով, մար են տալիս կոճակներով: Յարդեայ զլխարկը զարդարւած է ժապաւէնով: Պահանջւում է 8 արշ. կտոր:

Ձեռ 8 Զրջագգեստ ամառանոցի համար: Առջևից զգեստը հարթ է, ետևից և կողքից ծալքեր: Զգեստի ներքևը զարդարւած է երիզաձև ժանեակով:

Ձեռ 9. Զրջագգեստ. Զբօսանքի ժամանակ շատ ընդունւած է այս սեզոնին այս շրջագգեստը, որ կարում են մեծ մասամբ բարակ բեժ կտորից, զարդարւած զգեստի գոյնով քաֆս կտորից երիզներով: Զապիկն էլ կարում են նոյն քաֆս կտորից: Օձիքը ֆուլ, թւերը սպիտակ շղարշից. բաց գոյն, շւեդական ձեւանոցներ: Գլխարկը

կարմիր չարդից, զարդարւած կարմիր ծաղիկներով և մուսլին կտորով:

Ձեռ 10. Զգեստ հանդիսների համար: Զրջագգեստը բաց կապուտ հաստ մետաքսից: Կորսածը զարդարւած մուսլին կտորից երիզներով և զուգած տափտ կտորով ու ժանեակներով: Թւերը նեղ: Սպիտակ զլխարկը պճնւած է փետուրներով և վարդերով: Բաց գոյն ձեւանոցներ: Պահանջւում է զգեստի համար 8 արշ. կտոր, 2 արշ. մուսլին ու աչնքան էլ քաֆս կտոր:

ՇԵՒ 2. Տան մեջ հագնելու զգեստ.

Բանաստեղծացրած արձակութիւն (!) *)

«Ես ինձ ասաց. «Գրանգ կըրունեմ,
«Որ զբաղւած ես ինձանով»:

— Զէ, ասացի, — իմ զեղադէմ,

Ես չեմ զբաղւած քեզանով:

«Ապա, ինչ է, աստ—տեսնեմ,

«Երեք մըտքիդ առարկան»:

— Պարտէզը, որ, ինչպէս Եղեմ,

Կեանք է շրջնում, սիրական:

«Ճեսմար, հոգիս, որ տարայ ես»,

Զըշնջաց նա ժրպտալով,—

*) Այս բանաստեղծութեան նիւթը վերցրած է Կասիւշկի Մեդիսի «Արձակ բանաստեղծութիւն» խորագրով գրած քերթից, որը, եթէ չեմ սխալուում, տպւած էր «Տարազի» 1898 թ. համարներէ մէկում:

Ծան. հեղ.

«Միթէ կուրծքըս չէ մի պարտէզ
«Եւ չէ ծաղկում խայտալով...»:

Ես լըռեցի՝ յաղթահարւած. .

Սակայն կրկին ասաց նա.

«Այս րոպէին դու, անկասկած,

«Մըտածում ես ինձ վրայ»:

— Զէ, ասացի, — շատ սխալում ես.

Զեմ մըտածում բընաւին:

«Ի՞նչ է աստ—խընդրեմ ասես—

«Նիւթը մըտքիդ խոհերին»:

— Լուսնի գունատ ճառագայթը՝

Ընկած ծովի ծալքերին:

«Տարայ... Միթէ իմ ժրպտը

«Նըման չէ այդ պատկերին...»

Ես լըռեցի... Իսկ նա կրկին

Թոթովեց ինձ. «Ալեքսին,

«Գլուխս վրկս. Հէնց այս ժամին

«Դու խորհում ես իմ մասին»:

— Զէ, սիրելի, շատ հեռու ես

Մըտքերս սըլանում...

«Բայց, վերջապէս, աստ—տեսնեմ

«Նորանք հրտեղ ես հանգչում»:

— Վարդի վրայ—մըշուշապատ.

«Գարձեալ տարայ... Սիրելիս,

«Միթէ նոյն չեմ, երբ երկու կաթ

Արցունք ցոլայ այտերիս...»:

Յաղթւած էի... վերջին անգամ

Նա մընջաց իմ ականջում.

«Կուզեմ գաղտնիքդ իմանամ,—

«Ինձ վրայ ես մըտածում»:

— Զէ... Այս անգամ, իմ նաղելի,

Դու սխալում ես չարաչար...

«Որ այդպէս է, աստ, էլի,—

«Ինձ մի գըցիր սարէսար»:

— Ես խորհում եմ հաւատարիմ

Մարդու վըրայ, իմ անդին,

Որ անբաժան, միշտ մըտերիմ

Կըմընայ որձ տատրակին:

Նա, մահապարտ յանցաւորի

Նըման, խօսեց. «Բարեկամ,

«Դու յաղթեցիր... Ո՛հ, ինձ ների...

«Ես տարեցայ այս անգամ...»:

Սիմէօն Սափարեանց

Բարձրի առողջապահութիւնը

Եւս պահանջում եմ, որ մեր հասարակութիւնը, մեր պարտմենտը, մեր մամուլը, որոնք չեն դժարանում քննել բանւորական հարցը, զինւորական բիւզժէտը, ուսումնարանական բեֆորմը և այլն. առանց գժարանալու հերթական գարձնէին և ռեուական խնդիրը ու եռանդուն կերպով կռիւ մղէին սիրոյ պատճառով առաջ եկած չարիքի դէմ:

Գ. Շարկենբուրգ

Այս խօսքերով է վերջացնում իր հետաքրքիր բնօրէնը բախտաւոր Գերմանիայի զաւակը, որի հայրենիքը թէև գիտութիւնների ու արեւստների մէջ կատարելութեան է հասած, սակայն միւս բոլոր լուսաւոր երկրների նման նոյնչափ տանջւում է այն բողոքական վիշապի ճիրաններում, որի անունն է սեռական խնդիր, մի խնդիր, որ կազմեն տեղ, ուր ապրում է մարդ-արարածը, և իշխում է ամենքի վրայ թէև, ի հարկէ, ոչ հաւասար չափերով: Մի խնդիր, որ ինչքան և սոսկալի ու ծանրակշիւ, նոյնչափ էլ անուշադրութեան ու անհոգութեան է մատնւած ամեն տեղ, որի հիմքը կազմում է բնութիւնից մարդուն պարզեւտրած այն ոյժը, որ կոչւում է սեռական հակում, իսկ թէ սա որքան վիթխարի է ու դժուար չաղթելի, դա ցոյց տալու համար բաւականանաւք բազմաթիւ հեղինակաւոր անձնաւորութիւնների վկայութիւններից բերելով միայն աշխարհաչափ Բուդդայի խօսքը, որ արդէն հազարաւոր տարիներ առաջ սովորեցնում էր թէ «սեռական հակումը աւելի սուր է քան այն կարքը, որով զսպում են վայրի փղերին. նա կրակի բոցից աւելի տաք է, նա նման է այն նեփն, որ մարդու հոգու մէջ է քափանցում»: Այդ սեռական հակումը «որի հետ չէ կարող համեմատել չափահաս մարդու մէջ ոչ մի ֆիզիքական պահանջ, ոչ նոյն իսկ քաղցն ու ծարաւը» (Շարկենբուրգ), մի այնպիսի անընկճելի ոյժ

Ձեռ. 3. Ուղղահար զերարկու.

Ձեռ. 4. Սեռ քարակ դրապից ժակէս.

Ձեռ. 5. Ծածկոց կոլլէս.

ուճի, որի օյնութեամբ նա շատ անգամ դուրս գալով իր բնական սահմանից, տիրում է մարդու ամբողջ հոգեկան աշխարհի վրայ, իր ձեռքում խաղալիկ ու ստրուկ է դարձնում մարդուն և մոռացնել տալով նրան իր բարձր ու վեհ կոչումը, ստիպում է զազանային դրութեան մէջ ընկնել, որի հետեւանքները լինում են յանցանքներ, եղեռնադորձութիւն և անբարոյականութիւն. Լոմբրոզոնէրին ենք թողնում ապացուցանելու, որ ոճրագործ մարդիկ մեծ մասամբ եղեռնական ու յանցագործ հակումներով են ծնւում, կասենք միայն, որ սեռական հակման ծաւրացել ու ի չարն դորձադրութեան ամենադաւն պտուղն է անբարոյականութիւնը.

սակայն այդ խօսքը բաւական առաձգական է, որն է նրա սահմանը: Դրա կարճ ու ազդու պատասխանը ևս տալիս է վերոյիշեալ հեղինակը ասելով. «Ինչ որ բնական է—երբեք չէ կարող լինել անբարոյական, իսկ ինչ որ հակառակ է բնութեան պատկերներին—երբեք չէ կարող բարոյականութեան իդէալ դառնալ»: Իսկ ինչ են անբարոյականութեան հետեւանքները: Մի կողմը թողնելով այն սարսափելի աւերմունքները, որ այդ ախտը գործում է ընտանիքների մէջ քայքայելով նրանց դրութիւնը, ցեսի մէջ թաղելով նրանց պատիւը և դժբախտութիւններ ու սուգ սփռելով ամեն կողմ, որ դա ալլասեռում է մարդկանց և ջնջում երկրի երեսից

այն հասարակութիւններն ու ազգ-
րին, որոնք նրա ստրուկն են դառ-
նում. այդ, մի կողմ թողնելով այդ
բոլորը, որովհետեւ դրանց համար հա-
տորներ պէտք է գրեն, այս կարճ
յօդւածն իսկապէս է մտրդկան
ուշադրութիւնը դարձնել այն հան-
դանանքի վրայ, որ սեռական հարցի
անուշադրութեան տրելը մեղանում
և նրա հետեանք պոռնկութեան
հետզհետէ ընդարձակ ծաւալ ստանալը
ի՛նքս ամանակ մեր հասարակութեան
համարեալ ամեն խաւերում էր պատ-
ճառած անթիւ չարիքների հետ միա-
սին հասցնում է և մի անբուժելի
վէրք—միլիոնական վաւախումներ
ու միամեղութիւններ:

Մեզնում քաղաքները, հասարա-
կութիւնները ահալին ծախքեր են
անում մաքուր ծով, օտոլընար օդ
և օտոլընար հասանալի բոլոր օդահան-
ները համապատասխան բնակարան-
ների, ուսեմքների ու հարուստեղէն-
ների մասկարադերու համար մեծ փե-
ղեր են ծախում: Ուսումնարաններ
ու ամեն տեսակ բարեգործական հա-
տատութիւններ կանգնելու համար,
իսկ ինչ միջոցներ են ձեռք առնում
մաքանելու համար այն հողերն—
բարդական հիւանդութիւնների դէմ,
որոնք միշտ աւելի ու աւելի մեծ ծա-
ւալ են ստանում: Մեզնում հող են
ստանում մարդկանց կրթելու, նրանց
միտքը խաւարից ազատելու և մար-
մինները փրկելու ցածրից պատ-
պարելու համար. իսկ ինչ միջոցներ
են ձեռք առնում նրանց հետզհետէ
փչացոյ, վարակող բարքերը անբա-
րոյական հակումներից պաշտպանելու
համար—համարեալ ոչինչ, կամ դրե-
շատ քիչ բան: Մենք հիւանդանոց-
ներ ենք շինում արդէն ուժասուղա-
եղած հիւանդներին աջանդ օրորից-
ներու համար, բուժարաններ ու դե-
ղատներ ենք հաստատում մարդկանց
մարմնի մէջ արդէն հաստատած հի-
ւանդութիւնները բժշկելու համար,
կամ սուր անդամահատական դործի ք-
ներով դիմադրում մեր բազմաթիւ
բժիշկներին մարդկանց անբուժելի
վէրքերը կտրատելու համար, սակայն
մենք չենք մտածում խափանել այդ
բոլոր ցանքի ու տանջանքների ամե-
նասպաւնական արբելիքները: Ամենից
առաջ պիտի ե հոգ տանել մարդկանց
բարեբալտ արողագոյանութեան վրայ:

ՉԻՒ 6. Ըրջազգես 10—12 սւր. սղջիւյ

ՉԻՒ 7. Գերմակ.զգես

ՉԻՒ 8. Ըրջազգես ամառանցի համար.

Յիշէ մանկութիւնից մարդկանց մէջ
կրդնէք ազնիւ ձգտումներ և բարձր
հակումներ ու կազաւէք յօանց կեն-

ւալան անբարեցալոյ պայմաններէ,
այդա նրանք էլ այնպէս հեշտու-
թեամբ չեն եւ թարգիւլ անստանական

չեն էլ վարակել ուրիշներին... Այո,
ամենից առաջ բարքերը ատողապա-
հութիւնն է հարկաւոր:

Ձեռնապատող կեանքը խնայող պա-
րտա հող է ներկայացնում անբա-
րոյական սերունդի յաջող զարգացման
համար, պէտք է աշխատել արմատա-
խել ամեն այդ սերունդը, պէտք է
բարեգործել կեանքն անվախ, որ մար-
դիկ կարողանան ազատ ապրել ա-
ռանց այդ արտանքի մէջ գոյութեւր
անհրաժեշտութիւնը զգարու ի՜նչպէս,
ինչ ձեռով. — դա երկար ժամա-
նակի և ուսումնասիրութեան դորձ
է. Ներկայ յօդւածն իսկապէս է
քննել այդ սիւղոյները, այլ միայն
զարթեցնել բարեբալտ ատողապա-
քեան հարցը, որ կարծում ենք օրա-
յանցի պէտք է համարել, այս թէ
ոչ Նոյն չարիքի ձտարիներուցի հետ
մեզ կըմնայ միայն բացականչել. «Մի-
րոյ երանութիւնը պիտի մի պարզ
րոյ, մի սրբազան վառ կրակ լինելու
իսկ դուք նրան մի դարձահատ խել-
րոյ մուխ դարձնելու. Իսկապէս սեղ
շանգունել պէս ուժովն է ու վրդա-
ցոյ. ձեր սէրը — մի անգամ լինուալ
է, իսկ ձեր բարոյականութիւնը—
մոռէ խնձր, ալիք մինչ շինած
պրեպարակէ: Մեր ժամանակը հար-
տանում է իր մարդասիրութեանդ
նա ստեղծում է միութիւնների պատե-
րազելի դէմ, կենդանիների հոլանա-
ւորող ընկերութիւններ, պատկը
փրկացում երեսնագործների համար
պատասխաններ, բաց իսկ անտարբե-
րութեամբ է դիմում. թէ ինչպէս
նրա կենտոնակ ուժիկ երկուստար-
բութիւնը տալով ուժ է սեռական
ծարաւ մարմանը կրակի վրայ, թէ
ինչպէս օտարաց սերունդի ընձեռնից
թաւամում կամ ոչնչանում են արտ-
տի գրգռում նա տեսնում է այս և
մինչև անգամ մասող չէ ուրում շար-
մել չարիքն ուղղելու համար: Երբեք
դուք ամենին չէք գրում անբա-
րոյականութեան ձեր շուրջը սփռած
զարշահոտութիւնը»:

ԴճԱՐ

Զինուորի սերն ու վերքերը

XIII

Եթէ քարերն անգամ աղաղակեն, թէ դու արդար էիր իմ վերաբերմամբ, ես պիտի մտածեմ, որ դու նրանց էլ կաշառել ես. քո զեղեցկութիւնը հիւսնէ կարող կաշառել, երջանիկ կին. դու իմ բախտն էլ կաշառեցիր:

XIV

Երբ մեր հրացանների սիւնները շողշողում են արեղակի շողերի տակ, ինձ թւում է, թէ ամբողջ աշխարհը պաշտպան է հանդիսացել քեզ. միթէ այդ քան պաշտպաններ ունեմ... Բայց հիւսնէ ինձ գէտ... Ծ, եթէ բանն ինձ հասաւ, հրամայիր, որ ցուրի այդ լէ գէտը, միայն մի հայեացքդ բաւական է, որ զինաթափ անէ ինձ:

XV

Ես զինուոր եմ, հայրենիքի պաշտպան. Հին ժամանակներում փափկասուն կանայք զինուորների վերքերն էին կապում, բայց դու նոր վերքեր ես բանում սրտիս մէջ:

XVI

Ջատ դարեր առաջ ապրում էր ինձ պէս մի թշուառական. նա դիմեց իր սիրուհուն հետեւեալ խօսքերով. «Իմ պապը մի ամբողջ երկրի իշխան էր, որից դողում էին ամենքը. իսկ ինչո՞ւ ես ընկճում եմ քո հեզնոց ծիծաղը լսելով»։ զեղեցկուհին պատասխանելու տեղ կրկին հեզնորէն ծիծաղեց:

XVII

Դուրսը մանրիկ անձրեն է մաղում, իսկ ես նստած եմ գորանոցի մէջ և երազում եմ. երազում եմ այն օրը, երբ քեզ տեսա՝ առաջին անգամ, այն օրն էլ այսպէս մանրիկ կաթիլներ էին թափում երկնից, այն օրն էլ սիրոյ նետերը թռչում— ընկնում էին սրտիս մէջ, իրար ընդհարում այնպէս հանդարտ, մեղմիկ ձայներ հանում, որպէս այս անձրեւի համաչափ կաթիլների չափածոյ շաղիւնը:

XVIII

Որքան ծանրանում է վրաս կեանքի ճնշումը, այնքան աւելի հուռնում տեսնում ինձ քեզնից. կըզմայ արդեօք մի ժամանակ, երբ մենք բոլորովին կըխորթանանք իրարուց... բայց միթէ այժմ խորթ չեմ քեզ. դու այդ ժամանակին ինձնից վաղ ես հասել, և առանց տանջանքի:

ՉԻՒ 9. Շրջագրես.

XIX

Զօրանոցի առաստաղում՝ պիսիս վերեւ մի գերան կաշ, պերանի վրայ մի խաչ է քաշած, որին քիչ է մնում հասնեն կողքիս կանգնեցրած հրացանների սիւնները. Ամեն անգամ երբ պառկում եմ, աչքովս է ընկնում այդ պատկերը, ե... Ծիծաղում եմ— խաղաղութիւն և գէնք! կեանք ու մահ իրար գէտ առ գէտ! Որպիտ հակապատկեր! Այսպէս են գոռոզի արհամարհանքն ու հիւանդ սրտի անյոյս

սէրը... Ապա ինչո՞ւ սիրուս վրայ էլ չեմ ծիծաղում:

XX

Ահա պիտի գնանք հրացանաձգութեան. առաջին գնդակը երբ նետեմ, միտքս պիտի բերեմ սիրտս, նրա մէջն էլ զնդակ կաշ, որ դու արձակեցիր: «Բայց հրացանի ձայն անգամ չես լսած քո բարձր ամրոցից, հրտեղից էր քո տուած հարածը», պիտի հարցնեմ քո աչքերից: Օ՛խ, եթէ նրանք պատասխանեն ինձ մի սուր փայլով՝ «Ո՞ր գործը չէ, թշուառկան, քաշելիք—գնա՛, ահա քեզ մի նոր հարած ես»:

XXI

Պառկած եմ վրանի տակ. Օգը շնչում, հով է փչում, վրանիս կտաւէ դռնակները դէս ու դէն անում, ծառերը խշխշում են ու սլփում, հեռից լսելի է վարարած գետի միապաղաղ վշշոցը: Գիտե՞ս թէ այս ինչ են չիշեցնում, սիրելիս.—այն օրերը, երբ քարից հեռու՝ հայրենի գիւղի այգիներում ծառերի տակ պառկած գետի ափին՝ ինձ համարում էի կախարդւած, գերւած, ազատութիւնից զրկւած: Այժմ էլ զուրկ եմ ազատութիւնից... բայց հրքան տարբերութիւն—Այն գերութիւնը քաղցր էր, իսկ այս... դառն է, լեղիից էլ դառն! Այն ժամանակ մտածում էի քո մասին, այժմ էլ եմ մտածում. այն ժամանակ իմ մէջ նոր-նոր յոյսերի ծնունդն էի տեսնում. իսկ այժմ մեռած եմ գտնում նրանց, թաղւած իմ աւերակ հոգու խորքերում...

Ասա ինձ, ի՞նչու այն, ինչ որ վայելչանք ու քաղցրութիւն է չիշեցնում, չիշեցնում է և դառնութիւն. միթէ երկուսի աղբիւրն էլ մէկ է:

XXII

Այժմ ահա գնում եմք հրացանաձգութեան: Քամին սաստկացել է, ճօճելու է մեր հրացանները, գնդակը նշանին չէ դիպչելու. մեզ ասելու են, թէ թագաւորի, ժողովրդի շահերը չենք ուզում պաշտպանել... Եթէ

գնդակները նպատակին կաշեն, մեզ ասելու են թէ հայրենիքի շահերին նախանձախնդիր ենք: Բայց ես կուզէի իմ առաջին գնդակը նւիրել ոչ թէ հայրենիքի շահերին, այլ քեզ... քեզ, որ այնքան գնդակներ նւիրեցիր ինձ, իմ սրտին: Ի՞նչ որ նւէրը նման նւէրով պէտք է փոխանակել, ի՞նչ որ ամեն բանի հատուցում է պահանջում աշխարհը: «Ի՛նչ քարասիրտ մարդ է, պիտի մտածես դու, հաճելի չէ լի քարասրտութիւնը քեզ,—ապա խնջու քեզ չեն դատապարտում, ի՞նչ որ դու հասցրիր ինձ այս դրութեան:

Արեւիկ Արայեան

ԱՆՄԵՂ ԶՐՈՅՅՆԵՐ

Գեղեցկադէմ պստանի.—Օրիորդ, խնջու էք ձեր մէջքը կորսէտով աչդ պէս ամուր սղծում:

Օր.—Որպէս զի շատ բարակի:

Գեղեց. պաս.—Յետոյ խնջ.:

Օր.—Որպէս զի դուք աւելի ազատ զրկէք ինձ:

Տգեղ օրիորդ.—Մայրիկ, ինչո՞ւ ինձ աչքպէս տգեղ ճնար:

Մայրը.—Մի՞թէ շնորհակալ չես. դեռ որ տգեղ ես՝ խեղճ տղաներին հանգստութիւն չես տալիս, իսկ երբ գեղեցիկ լինէիր՝ աշխարհը տակն ու վրայ կանէիր:

Օգտակար խորհուրդներ

Շիշեր մաքրելը: Վերցրե՛ք լրագրի բուղբը, ման կտրեցէ՛ք, ամեցէ՛ք շիշերի մէջ, նրանց իւրաքանչիւրի մի ֆառուդ մասը լցրե՛ք սափ ջրով ու ամուր քափահարեցէ՛ք: Բոլոր կեղծերը վայր կը ընկնեն ու շիշերը կաթարեշապէս կը մաքրուեն:

Ապակեխոշը (այս կ. ԵՐԵՄՅԱՆ) նոյնպէս գործադրելի է շիշեր մաքրելու, քիւրեղի, ցինկի կամ կաւեղի ամանների համար:

Ունաման չորացնելը.—Ունամանը երբեք չըպիտէ ք վառարանի մօտ կամ կրակի վրայ չորացնել: Ամենից շատ աչն է, որ ունամանները դնէ՛ք վառարանի չոր փողու մէջ ամբողջ 24 ժամ. փողին ծծում է նրա խոնավութիւնը:

Այդ փողին տպարանների մէջ ամած, չորացնում են վառարանի մօտ, եւ այդպիսով բաւականին ժամանակ չաւ ծառայութիւն կը մատուցանի մեզ վառարանի փողին:

ԶԵՆ 10. Զգեստ հանդիսների համար

Մ Ո Ղ Ր Ի Մ Ո Ւ Ն Ե Ր

Բազու. Օր. 1. 6. Օրիորդի սենեակը կահաւորում են սպիտակ կահկարասիքով: Վարագույրները լիւղուկոս XVI-ի ոճով: Տուալէտը սպիտակ լաւով, եզերքը կաթնագույն, հաշիւու երկու կողմից դարակներ, որոնց վերայ դարսում են զանազան սրակներ, օժանելիքներ: Սպիտակ բազկաթուր հարկ տախտակ, մէջքից կախած մետաքսեայ բարձիկ: Փայտեայ դարակ, կանաչ լալով, որի մի կողմում գրքեր են դարսում եւ ունի երկու արկղիկ, իսկ միւս կողմից ծաղկէ փնջերի սափորներով եւ թասերով են զարդարում: Մահճակալի վրայ շինւած է ամպնովանի: Հագուստի եւ ջերմակեղծի պահարանը նոյնպէս սպիտակ: Բոլոր կահկարասիքը տախտակից. բացի բազմոցից, որ վալուկ

է եւ շատ շքեղ, պճնւած պիտի լինի բարձիկներով, իրեղէններով եւ ժանիակով:

Գունձակ. Ա. Գ. Չաւ բժիշկներ էլ ապացուցանում են, որ կորսէտը նոյնիսկ օգտակար է կանանց համար, բայց միայն այն պայմանով, որ երբեք ամուր չըսեղմեն:

Շուփ. Ս. Ե. Ոչ, բոլորովին թույլ է այս սեզոնի դրամատիկ խումբը: Մի ծաղկով գարուն չի լինիլ: Ափսոս, այո, ափսոս, որ տ. Պասխալովան խաղում է միայնակ:

Ղուրմ. Ս. Պարիզի ցուցահանդիսի մասին առաջմ ոչինչ չենք կարող ասել: Մեր խորհուրդը՝ Եւրոպա գնացողին, որ միայն Պարիզի ցուցահանդիսով չըբաւականանայ, էժանաշրած գնացքների մասին վաղուց ենք տրպել մեր կարծիքը: Խորհուրդ չենք տալիս: Ծառագի հետեւալ Ռ-ից ըսկսելու ենք այդ մասին հրահանգներ տպագրել:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ВСѢ ДАМЫ

Лучшего общества употребляют
для лица химически чистую гигие-
ническую пудру

ТВА ГИГИЕНА.

ПУДРА „ГИГИЕНА“

Совершенно безвредна, прекрасно и не-
заметно пристаёт, придаёт кожѣ
пріятную нѣжность и белизну.

Продажа при складахъ С.-Петербургской
Техно-Химической Лабораторіи.

ГЛАВНЫЙ СКЛАДЪ:

С.-Петербургъ. Коломенская. д. № 12
Продается вездѣ 18-15 М. 57110

Սոյն թւի ապրիլի 20 ից Սոյոյակի
և Բտիշչևեան փողոցների նկիւնում,
իշխ. Բէհրու թեանների տներում բաց
ւած է.

ԲԵՂԱԲԵՅԻՆ ԵՌԻՎԱՆԻ ԴԱՆԻՃ

Առկցիոնի դահլիճը հրապարակով փա-
ճառում է ամեն տեսակ շարժական
կաշէր պետական սպորտի, պաշտո-
նեանների, վարկային հիմնարկութիւն-
ների, փոխառու զանաւարանների և
մասնաւոր անձանց չափազգիւր:
Առկցիոնի վաճառքը լինում է նրա
դահլիճում, բայց կարելի է աչգ կա-
տարել տանտէրերի կալածքում կր-
պակներում և խանութներում:

Մանրամասն պայմանները կաշէրը
վաճառելու, պահելու և նոյն իսկ
ծախելու, գեանդւած առանձին հրա-
տարակութեան մէջ՝ «Положение
о Тифл. городскомъ Аукціонномъ
залѣ» վերնագրով կարելի է ստա-
նալ դահլիճում յիշեալ հասցէով:

3-5

В И Н О

изъ имѣнія ПРИНЦЕССЫ МЮРАТЪ—
ОДЖАЛЕСЛЫ—1 р., КЛО-ЖАЗОНЪ—50 м.

безъ посуды.

Обратиться: Кутань, Лсвашевская
улица, т-ме Казану. 3-3

ՀԱՅԿԱՎԱՆ ԳՈՐԺԻՉՆԵՐԻ ՊԵՏԿԵՐՆԵՐ
Ճեւանկար և լուսատիպ զանազան
ճանձութեամբ և արժողութեամբ:
Գումարով ցանկացողներին զիջումն
է լինում. դիմել՝ Թիֆլիսէ ԵՄ ըմ.
Ագբյուր-Կառն. Ս. Տոգոմոյանու.
10-6

ՏՈՒՆԿԱՆ ԸՆՏԱՆԵՐ

Գ Ե Ղ ա կ ա զ մ գ Ր Բ յ յ Կ Ն Ե Ր

Պ. ՊՈՅԵՆՆԵՐ՝ Եզդի Մկրչեկեց տունը:
ՀԻՐՎԱՆՔԱՆԻ՝ Մեղանի:

Վ. ՓՈՓՈԶԵՆՆԵՐ՝ Հայ բուսանի վրան-
ներում և Ս.Ա.Ի.Ժի մանր:

ՅՈՎԼ. ԹՈՒՄԱՆԵՆՆԵՐ՝ Բանասեղծու-
թիւններ և պատմամբ:

ՊՈՒԶԻՆ՝ Բանասեղծութիւններ:

ՀԱՏԸ ԷՕ Կ.

Դիմել՝ Թիֆլիս, Սոքիւր-Տարազի խմբա-
գրութեան գրասենեակ:

Ա Տ Ի Պ Ե Տ Ի

«Արմատ» վէպ բարձր-հայոց կեան-
քից. դիմել է. 2 ր.

«Ետեւ-Կարապետ» վէպ հայկաթ ուրի-
ների կեանքից. 1 ր.

«Քոռ Եղիկ» վէպ շիրակ. կեան-
քից. 30 կ.

Ճիւնոց վէպ Սազի զիւղացիների
(թրքահայերի) իրական կեանքից
. 30 կ.

Ժառանգներ Քղի դուռնի (թրք-
բահայերի, կեանքից. 30 կ.

«Հուլան» ողբերգ. օսկերայի համար
թիւրքահայոց կեանքից. 1 ր.

«Սարգի» ողբերգութիւն տաճկ.
պատ. կեանքից. 30 կ.

Բերայի Առաքելը թրքահայերի
կեանքից. 30 կ.

Դիմել Թիֆլիսի Կենտրոնական Գր-
քականաւոցին և Կովկասի Գր-
քաների հայ գրադաւաններին:

Գրադաւանները կարող են դիմել
նոյնպէս. ԵՄ Պախչեւան ԵՄ ԵՄ
Թիոգրաֆիո ԵՄ. ԱՅԿՈՎԵՄԻՆ, որոնց
կրթիկ սովորական գիջումն:

25-20

Ե. ԹՈՓՈԶԵՆՆԵՐ

Ի Ս Լ Ե Մ

Պատկերազարդ պատմական ճեպարիկ

Դիմել 30 կոպ.

Վաճառում է Կենդանական գրա-
վաճառանոցում և Տարազի խմբագրա-
տանը. 25-19

ПРЕВОСХОДНОЕ

МЫЛО

ВЕРА-ВИОЛЕТТА

НО ТОЛЬКО

С.-Петербургской

ТЕХНО-ХИМИЧЕСКОЙ
ЛАБОРАТОРИИ

Покорѣннѣе просимъ не смѣшивать
съ подходящими фирмами и непре-
мѣнно требовать слово „ТЕХНО“ и на-
шу заявленную фабричную марку.
М. 7-6

Լ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ի

Ա Տ Ի Պ Ե Տ Ի

Ի Ս Լ Ի Ֆ Ե Մ

Հրատարակութիւն

Ջաւադ-Բեկ Բալուդեանի

Ծախում է հրատարակի մօտ
Ռուսով Դ/վ. Большая Садовая,
д. Батырова.

Դիմել է 30 կոպ.

15-16

Օգտակար և շեղ բնագիտական համար
ԲՆՏԻՐ ՊԵՏԿԵՐՆԵՐ
Օրէօգրաֆիա, գրախ. կրօնա-
կան, ազգային և զանազան բո-
կան, ազգային թեմաթ:
Հատը 10 կ. միջեւ 3 ր.
Վաճառում են Տարազի գրասե-
նեակում: